

VLADA CRNE GORE

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

DIREKTORAT ZA UPRAVNE POSLOVE, DRŽAVLJANSTVO I STRANCE

**IZVJEŠTAJ O RADU KOORDINACIONOG TIJELA ZA VRŠENJE NADZORA NAD
SPROVOĐENJEM ODLUKE O ODOBRAVANJU PRIVREMENE ZAŠTITE LICIMA IZ
UKRAJINE**

mart 2023. godine

I Uvod

Vlada Crne Gore je na osnovu člana 92 stav 4 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Sl.list Crne Gore“, br. 20/2017 i 3/2019), u cilju rješavanja statusa lica iz Ukrajine na sjednici Vlade održanoj 10.marta 2022. godine, donijela Odluku o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“, br. 26/22 od 11.marta 2022. godine).

Navedenom Odlukom odobrena je privremena zaštita u trajanju od jedne godine državljanima Ukrajine, licima bez državljanstva kojima je posljednje boravište bilo u Ukrajini i licima kojima je Ukrajina odobrila međunarodnu zaštitu, a koja se ne mogu vratiti u Ukrajinu koju su bili prisiljeni da napuste zbog oružanih sukoba, odnosno u zemlju porijekla.

Imajući u vidu da je rok po prethodno donešenoj Odluci istekao 10. marta 2023. godine, a s obzirom na prilike da oružani sukobi u Ukrajini još uvijek traju i da se, iz tih razloga, lica kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori, ne mogu vratiti u Ukrajinu, kao i da se lica koja zakonito borave u Crnoj Gori po osnovu odobrenog privremenog boravka u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19 i 86/22), koja nemaju mogućnost daljeg produženja ovog boravka, ne mogu vratiti u Ukrajinu, to je saglasno članu 93 stav 3 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca predloženo da se privremena zaštita produži za još godinu, po kojem osnovu je donešena Odluka o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“, br. 19/23).

Članom 4 stav 1 Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine propisano je da radi nadzora nad sprovođenjem ove odluke Vlada Crne Gore obrazuje Koordinaciono tijelo, koje čine predstavnici organa državne uprave nadležnih za unutrašnje poslove, vanjske poslove, poslove finansija, rada, socijalnog staranja i zdravlja, kao i da Koordinaciono tijelo može ostvariti saradnju sa međunarodnim organizacijama i Crvenim Krstom Crne Gore.

Shodno navedenom Vlada Crne Gore je, na sjednici od, 31. marta prošle godine, donijela Odluku o obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Sl.list Crne Gore“ 36/2022 od 06.04.2022. godine).

Zadaci Koordinacionog tijela su definisani članom 4 Odluke obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine i obavezuje isto da:

- prati i koordinira aktivnosti i mjere koje preduzimaju nadležni organi i institucije u cilju sprovođenja Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, odnosno radi ostvarivanja prava lica iz Ukrajine na smještaj, zdravstvenu zaštitu, osnovno i srednje obrazovanje, informacije o pravima i obavezama, rad, spajanje porodice, isprave i pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- saraduje sa međunarodnim organizacijama koje se bave pravima izbjeglica i migranata i Crvenim krstom Crne Gore;
- preduzima aktivnosti radi revidiranja Plana djelovanja u slučaju mogućeg priliva izbjeglica i migranata i
- preduzima i druge aktivnosti od značaja za sprovođenje Odluke.

Shodno Zaključcima Vlade Crne Gore broj 07-8197/2 od 12. januara 2023. godine, Vlada je usvojila prethodni Izvještaj o radu Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine koji je dostavilo Ministarstvo unutrašnjih poslova i zadužila Koordinaciono tijelo da, u martu 2023. godine, pripremi i dostavi naredni izvještaj o radu. Ova obaveza je potvrđena i Zaključcima Vlade Crne Gore broj 07-078-23/905/2 od 7. marta 2023. godine, sa sjednice od 07. marta 2023. godine, na kojoj je Vlada donijela Odluku o izmjenama Odluke o obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine i kojim se Koordinaciono tijelo zadužuje da, nakon donošenja navedene odluke, preduzme potrebne aktivnosti u cilju nesmetanog obezbjeđivanja ostvarivanja prava lica iz Ukrajine, u skladu sa članom 96 Zakona o

međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Službeni list CG“, broj 2/17 i 3/19), kao i da o preduzetim aktivnostima, do kraja marta i jednom kvartalno, informiše Vladu.

Imajući u vidu obavezu propisanu Odlukom o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine („Službeni list CG“, br. 26/22 i 19/23) da Koordinaciono tijelo informiše Vladu Crne Gore, najmanje jednom u tri mjeseca i tačku 2 Zaključka Vlade Crne Gore broj 07-8197/2 od 12. januara 2023. godine sačinjen je predmetni izvještaj.

II Aktivnosti Koordinacionog tijela za period decembar 2022. godine – mart 2023. godine

Koordinaciono tijelo je od izvještaja dostavljenog Vladi Crne Gore u decembru 2022. godine, intezivno radilo na finalizaciji Plana reagovanja za prihvatanje lica iz Ukrajine (Contingency Plan), čiji je nacrt izrađen na prethodno održanim sjednicama Koordinacionog tijela i tematskim sastancima, koji se organizuju po potrebi, obzirom da je članom 4 Odluke o obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine propisana obaveza da Koordinaciono tijelo preduzima aktivnosti, radi revidiranja postojećeg Plana djelovanja u slučaju mogućeg priliva izbjeglica i migranata. Polazeći od specifičnosti ukrajinske krize urađen je Plan za prihvatanje lica iz Ukrajine kao adekvatan odgovor na primjenu instituta privremene zaštite koja je odobrena licima iz Ukrajine, shodno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca na osnovu koje je donešena Odluka o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, kao i Odluka o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine.

Prilikom izrade Plana od strane članova Koordinacionog tijela značajan doprinos dat je kroz ekspertsku podršku predstavnika Evropske agencije za azil (EUAA).

Plan je pored situacione analize kao presjeka stanja u oblasti ostvarivanja prava iz opusa prava propisanih članom 96 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca kojim je definisano da stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na:

- 1) boravak u Crnoj Gori;
- 2) primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život;
- 3) zdravstvenu zaštitu;
- 4) osnovno i srednje obrazovanje;
- 5) informacije o pravima i obavezama;
- 6) rad;
- 7) spajanje porodice;
- 8) ispravu;
- 9) pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu,

kao i impute kroz standardne operativne procedure sadržane u aneksima Plana da se omogući nastavak i primjeni napredniji oblik obrazaca prilikom apliciranja za privremenu zaštitu i produženje iste, kao i za obezbjeđivanje smještaja licima koja ispunjavaju zakonske uslove, a imaju status stranca pod privremenom zaštitom. Planom je obuhvaćena i dinamika ulazaka i izlazaka lica iz Ukrajine u Crnu Goru preko graničnih prelaza od početka primjene Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine u protekloj godini kao i dinamika podnešenih zahtjeva za odobrenje privremene zaštite, na osnovu čega je napravljena mapa koordinisanja pojedinih aktivnosti organa čiji su predstavnici članovi Koordinacionog tijela i međusobna saradnja prilikom stvaranja uslova za ostvarivanje prava lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori.

Koordinaciono tijelo je, imajući u vidu da je istek roka isprava kojima je odobrena privremena zaštita licima iz Ukrajine bio 10. mart 2023. godine, shodno članu 1 Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, preduzelo aktivnosti na izmjeni i dopunama postojeće Odluke, predlažući da se licima bez državljanstva kojima je posljednje boravište bilo u Ukrajini i licima kojima je Ukrajina odobrila međunarodnu zaštitu, a koja se ne mogu vratiti u Ukrajinu koju su bili prisiljeni da napuste zbog oružanih sukoba, odnosno u zemlju porijekla, kao i državljanima Ukrajine koji su zakonito boravili u Crnoj Gori, a koji se ne mogu vratiti u

Ukrajinu zbog oružanih sukoba, odobri privremena zaštita u periodu od 11. marta 2023. godine do 11. marta 2024. godine, na koji način je postupljeno i u skladu sa članom 93 stav 2 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca koji glasi da poisteku vremena od jedne godine privremena zaštita može se produžavati na šest mjeseci, a najduže za još jednu godinu, iniciralo izmjenu i dopune postojeće odluke.

Naime, predsjednik i članovi Koordinacionog tijela predstavnici Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance – Direkcija za azil i Direkcija za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom i reintegraciju povratnika po readmisiji su, u saradnji sa predstavnikom Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) izvršili izmjenu i dopune postojeće Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine u pogledu produženja trajanja privremene zaštite, dodajući pored lica koja su bila obuhvaćena ranijom odlukom i državljane Ukrajine koji su zakonito boravili u Crnoj Gori, a koji se ne mogu vratiti u Ukrajinu, zbog oružanih sukoba.

U cilju izbjegavanja gužvi prilikom podnošenja zahtjeva za produženje privremene zaštite, u nadležnim područnim jedinicama i filijalama za upravne poslove, državljanstvo i strance, dopune postojeće odluke izvršene su i u pogledu roka u kojem lica iz Ukrajine mogu podnijeti zahtjev za produženje isprave kojom mu se priznaje status stranca pod privremenom zaštitom. Naime kroz dopunu Odluke omogućeno je da lice pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori kome je izdata isprava za stranca pod privremenom zaštitom može podnijeti zahtjev za produženje te isprave, prije isteka vremena na koje je ta isprava izdata.

Članovi Koordinacionog tijela - predstavnici Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance su izradili Informaciju u vezi sa statusom lica iz Ukrajine u Crnoj Gori koju je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici Vlade od 15. februara 2023. godine, Zaključcima broj 07-011/23-558/2 od 15. februara 2023. godine. Na pomenutoj sjednici Vlade Crne Gore, istim zaključcima donešena je i Odluka o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, koja je stupila na snagu 20. februara 2023. godine i po kojoj je počev od 21. februara 2023. godine, produžena privremena zaštita do 29. marta 2023. godine, za 4.213 lica iz Ukrajine u područnim jedinicama i filijalama Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance.

Urađeni su i novi obrasci Zahtjeva za produženje privremene zaštite, isprave kojom se odobrava privremena zaštita, kao obavještenje (dvojezično - na crnogorskom i ukrajinskom jeziku) kojim je Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore obavjestilo lica iz Ukrajine sa statusom stranca pod privremenom zaštitom, da je Odlukom Vlade Crne Gore trajanje privremene zaštite produženo do 11. marta 2024. godine, kao i rokovi u kojem je potrebno da zamijene raniju ispravu novom.

Ministarstvo unutrašnjih poslova – Kabinet ministra je kroz informativnu kampanju najavio produženje privremene zaštite licima iz Ukrajine i prije isteka prethodno odobrene privremene zaštite, kako bi sva lica pod privremenom zaštitom bila u mogućnosti da istu blagovremeno produže i kako se ne bi stvarale gužve u područnim jedinicama i filijalama Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance u kojima se podnose zahtjevi za produženje privremene zaštite.

Članovi Koordinacionog tijela su inicirali paralelno sa pripremama izmjene i dopuna Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, hitnu proceduru obezbjeđenja smještaja za lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom, tako da su zaključeni ugovori o javnoj nabavci Odluke.

Naime, u cilju ispunjavanja zakonske obaveze propisane članom 96 stav 1 tačka 2 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca kojom je definisano da stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na primjeran smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život, a što je bliže određeno članom 98 istog zakona, traženo je mišljenje Ministarstva finansija u cilju dalje primjene Zaključaka Vlade Crne Gore broj 04-1910/2 od 31.marta 2022. godine, kojim je odobreno preusmjeravanje novčanih sredstava sa potrošačke jedinice tadašnjeg

Ministarstva finansija na potrošačku jedinicu Ministarstvo unutrašnjih poslova. Ministarstvo finansija se izjasnilo mišljenjem broj 01-426/23-1789/2 od 25.04.2023. godine da predmetni Zaključci Vlade Crne Gore predstavljaju akt koji je na snazi, s tim što je trebalo izmijeniti tačku 1 predmetnih zaključaka Vlade Crne Gore, usljed izmjena uslovljenh Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu, kojim je utvrđena programska struktura pomenutih ministarstava, što je uslovalo da Vlada Crne Gore donese Zaključak broj 07-011/23-322/2 od 02. februara 2023. godine.

Shodno donešenom zaključku Vlade Crne Gore i prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva finansija, Ministarstvo unutrašnjih poslova je pokrenulo hitnu proceduru u cilju ispunjavanja zakonske obaveze koja se odnosi na ostvarivanje prava lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom na primjeren smještaj, koja je potvrđena i pomenutim zaključcima Vlade Crne Gore koji obavezuju Ministarstvo unutrašnjih poslova da nakon odobrenja preusmjeravanja sredstava, u hitnoj proceduri obezbijedi potrebne smještajne kapacitete za primjeren smještaj stranaca pod privremenom zaštitom i zaključilo ugovore o javnim nabavkama sa izvršiocima usluga smještaja. Zaključeni je Ugovor o javnoj nabavci sa ranijim izvršiocom usluga smještaja za lica pod privremenom zaštitom „SATO“ D.O.O.sa sjedištem u Baru, 01 broj 426/23-13283/1 od 7.3.2023. godine i sa izvršiocom usluga smještaja „MM SYSTEMS“ D.O.O sa sjedištem u Beranama, 01 broj 426/23-13282/1 od 7.3.2023. godine. Predmetni ugovori su zaključeni na period od 11.03.2023. godine do 11.03.2024. godine.

U prethodnom periodu su zaključeni ugovori o javnim nabavkama i to: Ugovor o javnoj nabavci 01 broj 426/22-34464/1 od 07.10.2022. godine, zaključen između Ministarstva unutrašnjih poslova i izvršioca „SATO“ d.o.o Bar, čiji je predmet nabavka smještajnih kapaciteta za primjeren smještaj stranaca pod privremenom zaštitom u hotelu „Sato“ u Sutomoru-Baru i Ugovor o javnoj nabavci 01 broj 426/22-34463/1 od 07.10.2022. godine, zaključen između Ministarstva unutrašnjih poslova i izvršioca usluga „Društvo za proizvodnju, informatiku, trgovinu i usluge „COMP-COMERC“ D.O.O. Nikšić, čiji je predmet nabavka smještajnih kapaciteta za primjeren smještaj stranaca pod privremenom zaštitom u hotelu „Onogošt“ u Nikšiću. Navedeni ugovori su bili zaključeni sa rokom važnosti do 10.marta 2023. godine.

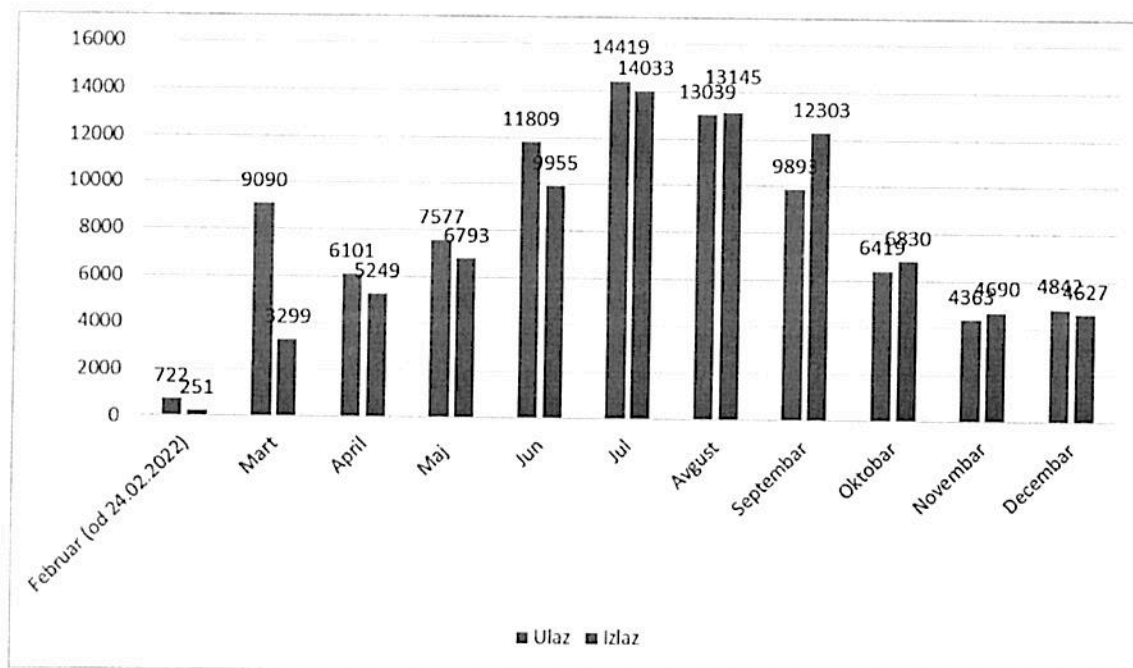
Smještajni kapaciteti koje je obezbjedilo Ministarstvo unutrašnjih poslova nalaze se u naseljenom mjestu, gdje je dostupan javni prevoz, zdravstvene ustanove na primarnom i sekundarnom nivou (dom zdravlja i opšta bolnica) i javne obrazovne ustanove za osnovno i srednje obrazovanje, smještenim licima se obezbjeđuju tri obroka, od kojih jedan topli, za djecu i četvrti obrok - užina, usluge održavanja higijene i usluge vešeraja, za djecu školskog uzrasta obezbjeđene su i adekvatne prostorije za učenje, koje imaju dostupan WI-FI, kako bi djeca iz Ukrajine koja prate nastavu na maternjem - ukrajinskom jeziku, mogla da prate online nastavu.

Od početka ukrajinske krize do sada je u vlastitim smještajnim kapacitetima Ministarstva unutrašnjih poslova u Centru za prihvata u Spuzi koji se nalazi u sklopu Odsjeka za prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu - Spuz, bilo smješteno 27 lica, a u smještajnim kapacitetima koje je Ministarstvo unutrašnjih poslova obezbjedilo kroz postupak javnih nabavki 105 lica, na dan 29. mart 2023. godine hotelu „Sato“, smješteno je 90 lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori.

Koordinaciono tijelo, preko članova istog – predstavnika Sektora granične policije, ažurira podatke o ulascima i izlascima ukrajinskih državljana, a preko članova Koodinacionog tijela predstavnika Direkcije za integraciju stranaca s odobrenom međunarodnom zaštitom i reintegraciju povratnika po readmisiji podatke o podnešenim zahtjevima za odobrenje privremene zaštite licima iz Ukrajine.

Shodno statistici koju vodi Sektor granične policije, o ulascima u Crnu Goru i izlascima iz Crne Gore, državljana Ukrajine, konstatovano je da je u protekloj 2022. godini ostvareno 169.449 prelazaka državne granice (ulazaka u Crnu Goru i izlazaka iz Crne Gore) od strane lica iz Ukrajine (Slika broj 1).

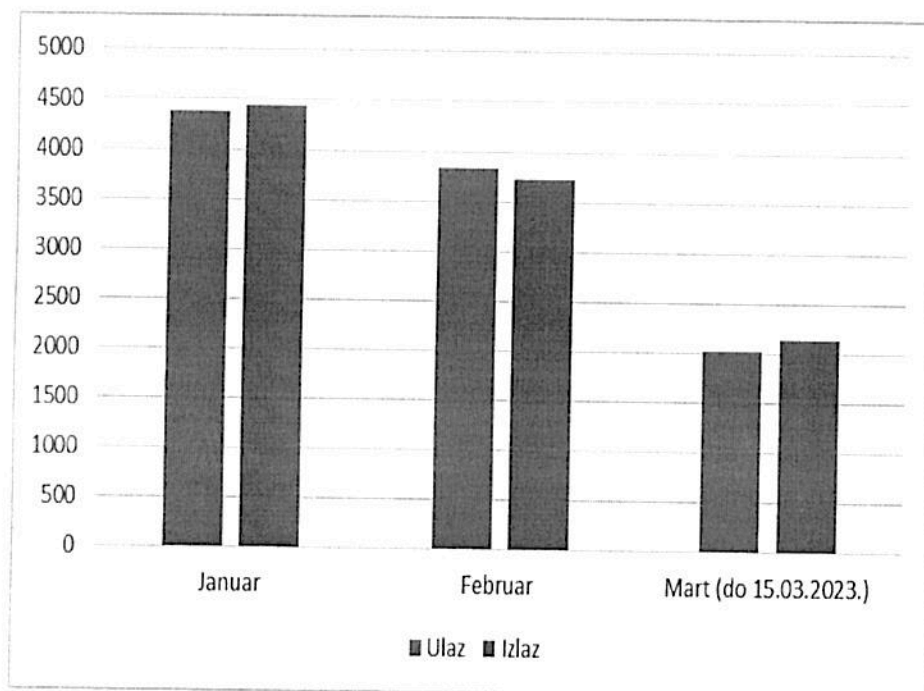
2022. godina po mjesecima	Ulaz	Izlaz	Ukupno
Februar (od 24.02.2022)	722	251	973
Mart	9.090	3.299	12.389
April	6.101	5.249	11.350
Maj	7.577	6.793	14.370
Jun	11.809	9.955	21.764
Jul	14.419	14.033	28.452
Avgust	13.039	13.145	26.184
Septembar	9.893	12.303	22.196
Oktobar	6.419	6.830	13.249
Novembar	4.363	4.690	9.053
Decembar	4.842	4.627	9469
Ukupno	88.274	81.175	169.449

Slika broj 1. - Statistika prelaska državne granice Crne Gore lica iz Ukrajine, po mjesecima, u 2022. godini.

U 2023. godini, Sektor granične policije je registrovao ukupno 20.550 prelazaka državne granice (ulazaka u Crnu Goru i izlazaka iz Crne Gore), za period od 1. januara do 15. marta 2023. godine (Slika broj 2).

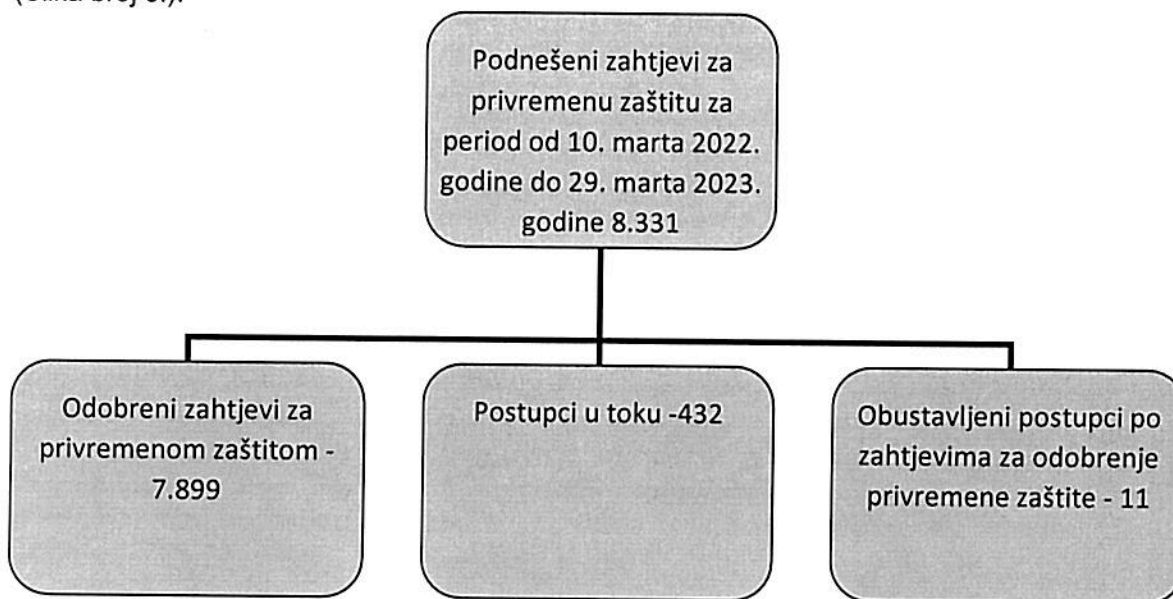
	Ulaz	Izlaz	Ukupno
Januar	4.386	4.435	8.821
Februar	3.839	3.721	7.560
Mart (do 15.03.2023.)	2.022	2.147	4.169
Ukupno	10.247	10.303	20.550

Slika broj 2. Statistika prelaska državne granice Crne Gore lica iz Ukrajine, za period 1. januar 2023. godine - 15. mart 2023. godine

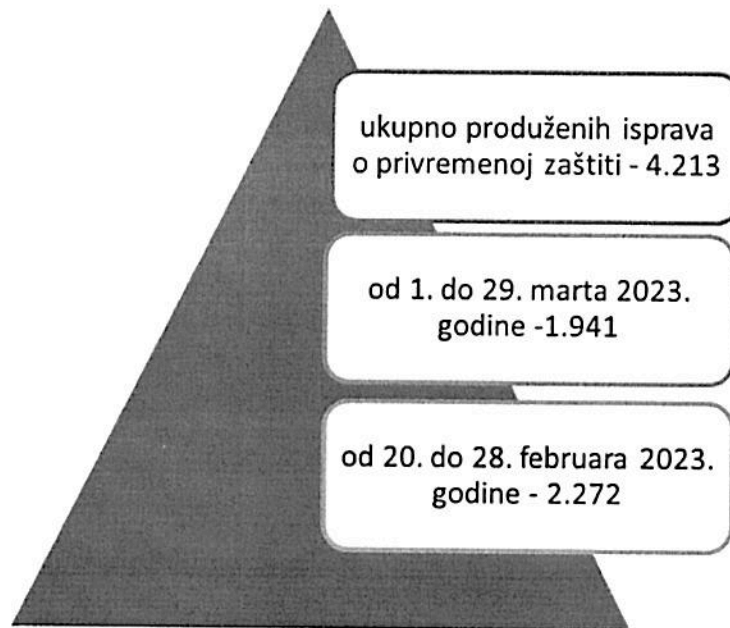
Ostvarivanjem kontinuiranog procesa koordinacije nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine od strane Koordinacionog tijela, u proteklom periodu, u Crnoj Gori je omogućeno odobravanje privremene zaštite licima iz Ukrajine i ostvarivanja prava propisanih važećim Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, o čemu svjedoči statistika da je na dan 29. marta 2023. godine, 8.331 lica iz Ukrajine podnijelo zahtjev za odobrenje privremene zaštite, od kojih je za 7.899 lica pozitivno okončan postupak odobrenja privremene zaštite. Izvršeno je 11 obustava postupaka po

zahtjevu za odobrenje privremene zaštite, od čega 9 na osnovu zahtjeva stranke za odustajanjem od privremene zaštite, a 2 postupka su obustavljena po službenoj dužnosti. (Slika broj 3.).

Slika broj 3. Privremena zaštita za lica iz Ukrajine u Crnoj Gori (10.03. 2022 godine - 29.03.2023. godine

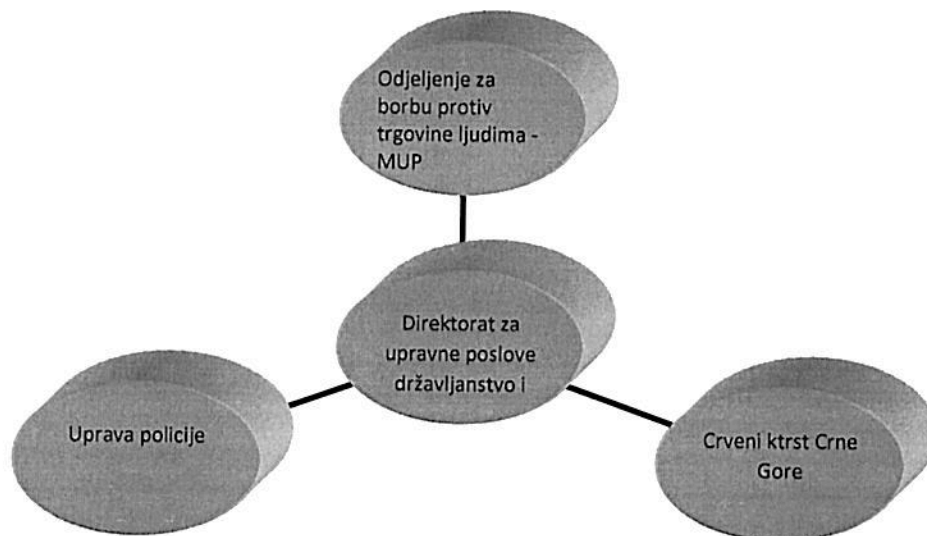
Budući da je postojeća Odluka o odobravanju privremene zaštite izmjenjena i dopunjena Odlukom o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, u smislu, da nakon 10. marta 2023. godine, državljanima Ukrajine, licima bez državljanstva kojima je posljednje boravište bilo u Ukrajini i licima kojima je Ukrajina odobrila međunarodnu zaštitu, a koja se ne mogu vratiti u Ukrajinu koju su bili prisiljeni da napuste zbog oružanih sukoba, odnosno u zemlju porijekla, kao i državljanima Ukrajine koji su zakonito boravili u Crnoj Gori, a koji se ne mogu vratiti u Ukrajinu zbog oružanih sukoba, odobrena je privremena zaštita, u periodu od 11. marta 2023. godine do 11. marta 2024. godine. Dopune su izvršene i u pravcu roka koji se odnosi na produženje privremene zaštite tako da je lice pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori kome je izdata isprava za stranca pod privremenom zaštitom moglo podnijeti zahtjev za produženje te isprave, prije isteka vremena na koje je ta isprava izdata. Članovi Koordinacionog tijela su, vodeći se načelima ekonomičnosti i efikasnosti, osmislili da se produženje privremene zaštite, vrši direktno u područnim jedinicama i filijalama, i da se na licu mjesta izdaje isprava o privremenoj zaštiti, bez nepotrebnog čekanja. Takođe u cilju rasterećenja Filijale za upravne poslove, državljanstvo i strance Budva, u Petrovcu je stacionirana mobilna jedinica za zaprimanje zahtjeva za produženje privremene zaštite. U cilju omogućavanja svim licima da blagovremeno apliciraju za produženje privremene zaštite rok za produženje je prolongiran do 17. marta 2023. godine, a potom do 31 marta 2023. godine. Zaprimanje novih zahtjeva za odobrenje privremene zaštite odvija se po ustaljenoj proceduri i nakon sprovođenja upravnog postupka pokrenutog po zahtjevu stranke podnešenom u svoje ime ili u ime lica čiji je stranka zakonski zastupnik (roditelj ili staratelj), ukoliko su ispunjeni zakonom predviđeni uslovi, stranci/ licu u čije je ime podnešen zahtjev izdaje se isprava kojom se tom licu priznaje status stranca pod privremenom zaštitom sa rokom važenja do 11. marta 2024. godine. Od stupanja na snagu Odluke o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, tačnije od 20. februara 2023. godine do 29. marta 2023. godine, omogućeno produženje privremene zaštite za 4.213 lica. (Slika broj 4.)

Slika broj 4. Produženje privremene zaštite za lica iz Ukrajine (20.02.-29.03.2023. godine)

- **Prevenција trgovine ljudima**

Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je, uz podršku Međunarodne organizacije za migracije (IOM), osmislilo i izradilo liflete posvećene borbi protiv KD trgovina ljudima, sa fokusom na prevenciju ovog KD, a čija distribucija je izvršena svim relevantnim subjektima i kontakt tačkama u sklopu Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance – Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, Crvenog krsta Crne Gore, kako bi lifleti bili dostupni svim licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom, kao krajnjim korisnicima informacija. Liflet je dvojezičan na engleskom i ukrajinskom jeziku i sadrži kontakt telefon SOS za žrtve trgovine ljudima i call centra Crvenog krsta Crne Gore. (Slika broj 5).

The following institutions and organizations can be contacted for assistance and support:

- The closest police station or by dialing 122 for emergency services.
- Regional Center for Social Work
- 11 6666 SOS hotline for victims of human trafficking in Montenegrin and English (free of charge available 24 hours a day, 7 days a week)
- Additionally, between 9:30 and 4:30 p.m., you can call the number 080 041 041 to speak with an operator in Ukrainian you like.

Human trafficking is a crime against humanity, but a severe criminal offense under 1998 provisions. One of the most vulnerable groups of human rights is labor migrants. Human trafficking comprises all situations in which someone takes advantage of another person's living conditions and coerces this person to act in his or her interests. Consequently, victims of human trafficking do not have freedom of movement, freedom of choice and control over their life. Using fraud, violence and exploitation, human traffickers treat people as goods, while victims live in duress and in constant fear.

You experience or have experienced violence, sexual or labor exploitation, forced marriage, being forced or offered to engage in prostitution, begging, or committing criminal acts.

You are working under duress or under challenging settings, and you have been misled about your living working circumstances.

Your earnings are withheld entirely or largely by your employer or another person, who may also coerce or threaten you.

Your passport and other personal documents were seized by your employer, the company that booked your trip, accommodation for the people who transported you, Montenegro or another country.

You are unable to move freely, or have your movement restricted, you are locked up or under control, you are extorted or threatened with danger to you or your life, and you lack the ability to interact with others, besides people you work for.

People in Montenegro, who are in danger of becoming victims of human trafficking can get the following types of assistance:

- Safeguard and accommodation in a shelter.
- Administrative support information in a language you understand.
- Legal assistance (consultations, drafting of documents, representation before the court, the Public Prosecutor, the Constitutional Court and exemption from court costs).
- Psychological assistance (to help victims overcome traumatic experience).
- Social services (which may include referral to other structures responsible for continued education, training, health care and employment).
- Other forms of support, including integration into destination country, safe return home, or reintegration.

-ПРОІНФОРМУЙТЕ СЕБЕ-
ПРО ТОРГІВЛЮ ЛЮДЬМИ

SOS для жертв
торгівлі людьми
11 6666

Червоний Хрест
кол центр
080 041 041

Установи та організації, до яких можна звернутися за допомогою та підтримкою:

- Найближче відділення поліції або за телефоном екстреної допомоги 122.
- Місцеві центри надання соціальних послуг.
- Номер SOS для жертв торгівлі людьми 11 6666 (українською та англійською мовами, безкоштовно доступний 24 години на добу, 7 днів на тиждень).
- Також за телефоном 080 041 041 ви можете поговорити з оператором українською мовою з 15:00 до 16:30.

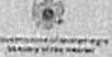
Торгівля людьми є злочином проти людства, але також серйозним кримінальним правопорушенням і є однією з найгрібших форм порушень прав людини. Це всі ті ситуації, коли хтось зловживає матеріальними обставинами, в яких опинилася людина, і змушує працювати на нього та в його інтересах. Таким чином, жертви торгівлі людьми не мають своєї пересування, свободи вибору та контролю над своїм життям. Використовуючи шахрайство, насильство, експлуатацію, торговці людьми ставляться до людей до товару, а жертви живуть.

Якщо:

- ви зазнаєте (або зазнавали) насильства, пов'язаного сексуально або трудово експлуатацією, примусом, шлюбом, примусовим або пропозиторським замином, проституцією, жорстким примусом або вчиненням кримінальних дій;
- вас обманюють щодо умов роботи та прокидання працюєте під примусом або у важких умовах;
- роботодавець або інша особа затримує вас, або більшу частину вашого заробітку, загрожують вам і вашій родині;
- роботодавець або організатор поїздки та проживання або ті, хто привіз вас до Чорногорії чи іншої країни, конфіскували ваш паспорт та інші особисті документи;
- ви не можете вільно пересуватися або здійснювати пересування; обмежено, вас заарештовують, контролюють, шахрайство, вас загрожують зашкодити вам або вашій родині, або ви не маєте можливості зустрічатися з людьми, окрім тих, на яких працюєте.

Формами допомоги особам, які перебувають у ризику або є жертвами торгівлі людьми в Чорногорії, є:

- захист і розміщення в укритті;
- адміністративна допомога (інформація зрозумілою вам мовою);
- правова допомога (консультації, складання листів, представництво в суді, в державній прокуратурі та Конституційному суді та звільнення від судових витрат);
- психологічна допомога (щоб допомогти постраждалим подолати травматичний досвід);
- соціальна допомога (яка може включати направлення до інших соціальних структур, відповідальних за продовження освіти, професійне вдосконалення, медичне обслуговування та працевлаштування);
- та інші форми допомоги (заликом інтеграції в країну, призначення або безпечного повернення додому, реінтеграції).

INFORM YOURSELF
ON TRAFFICKING
IN HUMAN BEINGS

SOS hotline for victims
of human trafficking
11 6666

Red Cross
Call Centre
080 041 041

Slika broj 5. – Distribucija flajera –prevencija trgovine ljudima

-Informisanje javnosti i lica iz Ukrajine (privremena zaštita)

Tokom izvještajnog perioda Kabinet ministra Ministarstva unutrašnjih poslova, čija je predstavnicom članica Koordinacionog tijela, objavljivao je na sedničnom nivou saopštenja za javnost sa statističkim podacima o ulascima i izlascima ukrajinskih državljana u Crnu Goru, odnosno iz Crne Gore, kao i o broju podnijetih zahtjeva za odobrenje privremene zaštite lica iz Ukrajine, odobrenih zahtjeva za dobijanje statusa stranca pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori i drugim značajnim podacima, u komunikaciji sa nadležnim službama institucija koje imaju predstavnika u Koordinacionom tijelu kako bi javnost u kontinuitetu bila obavještena o tokovima privremene zaštite koju Crna Gora pruža licima iz Ukrajine.

Kabinet ministra Ministarstva unutrašnjih poslova, u saradnji sa ostalim nadležnim organizacionim jedinicama Uprave policije i Ministarstva unutrašnjih poslova pripremao je odgovore na pitanja medija vezano za privremenu zaštitu, organizovao gostovanja u medijima predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova, shodno interesovanju medija, na temu privremene zaštite lica iz Ukrajine.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je kako preko zvanične web stranice i medija, tako i putem društvenih mreža obavijestilo lica iz Ukrajine o stupanju na snagu Odluke o izmjeni i dopunama Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, kao i o produženju rokova za isticanje zahtjeva za produženje privremene zaštite, na koji način su lica iz Ukrajine u kontinuitetu upoznata sa svim radnjama i mjerama koje preduzima Ministarstvo unutrašnjih poslova, a koje se odnose na privremenu zaštitu ovih lica.

Zaključak Koordinacionog tijela da se u okviru postojećeg web sajta Ministarstva unutrašnjih poslova kreira podstranica koja će sadržati informativni materijal za lica iz Ukrajine kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori je realizovan. Na web stranici MUP-a kreirana je podstranica koja se redovno ažurira.

- Odluka o izmjenama Odluke o obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine

Imajući u vidu zakonske odredbe člana 4 kojima je propisano da, radi nadzora nad sprovođenjem ove odluke Vlada Crne Gore obrazuje Koordinaciono tijelo. Koordinaciono tijelo čine predstavnici organa državne uprave nadležnih za unutrašnje poslove, vanjske poslove, poslove finansija, rada, socijalnog staranja i zdravlja i da Koordinaciono tijelo može ostvariti saradnju sa međunarodnim organizacijama i Crvenim krstom Crne Gore, kao i činjenice da je prestao radni angažman ranijeg člana Koordinacionog tijela - predstavnika Ministarstva prosvjete i radni angažman dva ranija člana Koordinacionog tijela van Crne Gore i to predstavnice međunarodne organizacije za migracije (IOM) i predstavnika Visokog komesarijata za izbjeglice (UNHCR), iz kojeg razloga nisu mogli učestvovati u daljem radu Koordinacionog tijela, nametnula se potreba za djelimičnom izmjenom članstva iz kojeg razloga su predložene izmjene Odluke o obrazovanju Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine, koje su usvojene od strane Vlade Crne Gore zaključcima broj 07-078-23/905/2 od 7. marta 2023. godine.

III Ciljevi koje Koordinaciono tijelo treba realizovati u narednom periodu:

- Istekom roka za produženje privremene zaštite, 31. marta 2023. godine, potrebno je objediniti statističke podatke o broju lica koja su istakla zahtjev za produženje privremene zaštite, odnosno u čije ime je podnjet zahtjev za produženje privremene zaštite od strane zakonskog zastupnika (roditelja ili staratelja) u svim područnim jedinicama /filjalama za upravne poslove, državljanstvo i strance.

- Nastaviti sa nesmetanim pristupom ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, za lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom, u skladu sa odredbama propisanim Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, uz obavezu predstavnice Ministarstva zdravlja da dostavi statističke podatke o broju i vrsti pruženih zdravstvenih usluga licima iz Ukrajine pod privremenom zaštitom, u 2022. godini i za prvi kvartal 2023. godine.
- Pospješiti ostvarivanje prava na obrazovanje, takođe definisano Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, praćenjem integrisanja djece iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u obrazovni sistem u Crnoj Gori, uz izvještaj predstavnice Ministarstva prosvjete u Koordinacionom tijelu o broju djece iz Ukrajine pod privremenom zaštitom, upisane u osnovne i srednje škole u Crnoj Gori, prostornim i kadrovskim kapacitetima i u tom kontekstu potrebama škola, u koje je upisana pomenuta kategorija djece.
- Omogućiti kontinuiranu razmjenu podataka između Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave prihoda i carina, kako bi se redovno ažurirali podaci o broju zapošljenih lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori.
- I u narednom periodu posvetiti dužnu pažnju ranjivim kategorijama – ženama i djeci i starim licima, kroz postojeće informativne kampanje koje se odnose na ovu kategoriju lica i kroz podršku u pogledu ostvarivanja prava.
- Informisati javnost i lica iz Ukrajine pod privremenom zaštitom u Crnoj Gori u kontinuitetu o svim informacijama i aktivnostima koje se odnose na privremenu zaštitu lica iz Ukrajine i redovno ažurirati pod stranicu koja je integrisana u web sajt Ministarstva unutrašnjih poslova i namjenjena je licima iz Ukrajine.

Izveštaj sačinila:

Sekretarka Koordinacionog tijela

Slavica Pejatović

Izveštaj odobrio:

V D GENERALNOG DIREKTORA

Predsjednik Koordinacionog tijela

Radovan Popović